

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/134/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6914207294
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6914207294.4

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a členov senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a JUDr. Jaroslava Galla v právnej veci žalobcu: BL Telecom collection, s.r.o., so sídlom 811 08 Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 47 150 513, zastúpený splnomocnenou Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom 811 08 Bratislava, Šoltésovej 14, IČO : 36 862 711, proti žalovanej: B. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX D., N. XXXX, do 30. 06. 2016 za účasti dovtedajšieho vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA, so sídlom 040 01 Košice, Park Angelinum 2, IČO: 42 326 923, zastúpený splnomocneným advokátom Mgr. Petrom Masarovičom, so sídlom Advokátska kancelária 040 01 Košice, Park Angelinum 2, o zaplata 453,27 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota číslo konania 12C/211/2014-79 zo dňa 19.10.2016, v znení opravného uznesenia č. k. 12C/211/2014-105 zo dňa 13.04.2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota číslo konania 12C/211/2014-79 zo dňa 19.10.2016, v znení opravného uznesenia č. k. 12C/211/2014-105 zo dňa 13.04.2018, vo výroku IV., ktorým uložil povinnosť žalobcovi nahradiť Združeniu na ochranu spotrebiteľov OBRANA, so sídlom 040 01 Košice, Park Angelinum 2, IČO: 42 326 923 (vystupujúceho do 30.06.2016 v pozícii vedľajšieho účastníka) trovy konania vo výške 84,84 %, p o t v r d z u j e .

II. Združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA, so sídlom 040 01 Košice, Park Angelinum 2, IČO: 42 326 923, n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 34,37 eur, ďalej 9,25 % úroky z omeškania ročne zo sumy 18,12 eur od 14. 06. 2011 do zaplata a 9,5 % úroky z omeškania ročne zo sumy 16,25 eur od 14. 07. 2011 do zaplata do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Konanie ohľadom sumy 418,90 eur s 9,5 % úrokmi z omeškania ročne od 14. 08. 2011 do zaplata v dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby podľa ustanovenia § 145 ods. 2 CSP zastavil. Ďalšími výrokmi súd rozhodol o náhrade trov prvoinštančného konania, keď vyslovil, že žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva a žalobca je povinný nahradiť Združeniu na ochranu spotrebiteľov OBRANA so sídlom v Košiciach, Park Angelinum 2, IČO 42 326 923 (vystupujúcemu do 30. 06. 2016 v pozícii vedľajšieho účastníka) trovy konania vo výške 84,84 %. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že žalovaná dňa 18. 05. 2011 uzavrela so Slovak Telekom, a. s. so sídlom v Bratislave Zmluvu o poskytovaní služby a nájme KZ podľa § 43 a nasl. zák. č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov. Slovak Telekom pohľadávku voči žalovanej postúpil na žalobcu spolu s pohľadávkami voči iným osobám a to zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24. 06. 2013. Pokiaľ žalobca (po čiastočnom späťvzati žaloby) žiadal zaviazat žalovanú na zaplata sumy za poskytnuté služby 18,12 eur podľa faktúry z 03. 06. 2011, splatnej 13. 06. 2011 a sumy 16,25 eur podľa faktúry z 03. 07. 2011 splatnej 13. 07. 2011, súd podľa ustanovenia § 42 ods. 1 písm. a/ a d/ zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov žalobe vyhovel, lebo žalovaná nezaplatila

cenu poskytnutých telekomunikačných služieb za uvedené zúčtovacie obdobia a teda žaloba bola v tejto časti dôvodná. Žalovaná bola so zaplatením v omeškaní, keď vyfakturované sumy v lehote splatnosti neuhradila a preto súd podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 a § 10c Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov zaviazal žalovanú aj na zaplatenie úrokov z omeškania z jednotlivých súm odo dní nasledujúcich po ich splatnosti, teda žalobe v tomto smere vyhovel, lebo žalovaná nasledujúcim dňom po splatnosti faktúr už bola s plnením v omeškaní. Ohľadom výrokov o náhrade trov konania súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalovanej, ktorá by mala nárok na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 2 a § 256 ods. 1 CSP, pretože v konaní mala v prevažnej miere úspech, keď žalobe bolo vyhovené len ohľadom sumy 34,37 eur s prísl. a žaloba bola vzatá späť v časti ohľadom sumy 418,90 eur procesným zavinením žalobcu (neúspech žalovanej je takto len vo výške 7,58 %), súd náhradu trov konania nepriznal, lebo jej v konaní žiadne trovy nevznikli (bola nečinná). O trovách konania bývalého vedľajšieho účastníka rozhodol súd podľa ustanovenia § 255 ods. 2 CSP a § 470 ods. 1 a 2 CSP (s prihliadnutím na ustanovenie § 93 ods. 4 O. s. p.) a keďže žalovaná, na strane ktorej do konania vstúpil, mala vo veci prevažný úspech, súd mu preto priznal náhradu trov konania vo výške 84,84 % (rozdiel medzi úspechom 92,42 % a neúspechom 7,58 %). Súd prvej inštancie taktiež v odôvodnení výroku o náhrade trov dovtedajšieho vedľajšieho účastníka uviedol, že vedľajší účastník si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia vychádzajúc z hodnoty sporu 418,90 eur, ohľadom ktorej sumy ako zmluvnej pokuty uviedol, že vstupuje do konania. Súd však uviedol, že vedľajší účastník vstúpil do konania dňa 13. 08. 2014 a to do konania ako takého a až po obdržaní žaloby sa vyjadril tak, že vstupuje do konania len ohľadom zmluvnej pokuty 418,90 eur. Vedľajšiemu účastníkovi nič nebránilo v tom, aby prípadne vstúpil do konania len v časti, i keď to zákon výslovne neustanovoval, ale v danom prípade tak neurobil, teda vstúpil do celého konania. Súd následne konštatoval, že jeho nároky sú odvodené od úspechu účastníka, ku ktorému sa pripojil. Preto nemôže mať nárok na vyšší rozsah trov ako hlavný účastník, i keď neskôr tvrdí, že vstúpil iba v určitej časti. Trovy mu preto patria podľa pomeru úspechu hlavného účastníka na strane ktorého vstúpil do konania. Súd poznamenal, že treba mať pritom na zreteli i to, že žalovaná, ako spotrebiteľ, na podporu ktorého vstúpil do konania, má nielen práva, ale aj povinnosti. V danom prípade je preukázané, že žalovaná tieto svoje povinnosti porušila, keď nezaplatila za poskytnuté služby a vlastne týmto svojím konaním, ktoré je v rozpore so zákonom, vyvolala spor, lebo na základe jej (ne)konania (nezaplatenie za poskytnuté služby) sa žalobca domáhal aj zaplatenia určitých sankcií. Preto vedľajšiemu účastníkovi prináleží náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 84,84 % vychádzajúc z hodnoty sporu 453,27 eur a nie 100 % z hodnoty sporu 418,90 eur, ako si ich vedľajší účastník uplatnil.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane žalovanej podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Namietá nesprávny právny záver súdu prvej inštancie a to s poukazom na ustanovenie § 231 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Vzhľadom na vyššie citované ustanovenie mal žalobca za to, že predpokladom priznania trov právneho zastúpenia niektorej zo strán sporu, ako aj intervenientovi, je v prvom rade účelnosť takto vynaložených trov. Rovnaké pravidlo sa uplatňovalo v súvislosti s posúdením oprávnenosti trov konania aj za účinnosti pôvodného procesného predpisu. V súvislosti s účelnosťou trov právneho zastúpenia intervenienta, respektíve občianskeho združenia zriadeného na ochranu spotrebiteľov, žalobca uviedol, že táto účelnosť je a bola problematická už dlhodobo a to najmä z dôvodu, že vedľajší účastník v rámci svojej účasti v konaní nikdy spravidla nepoukáže na žiadnu skutočnosť, na ktorú by nemali povinnosť prihliadať z úradnej povinnosti súdy. V tejto súvislosti poukázal žalobca na ustanovenie § 5b zákona číslo 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a poznamenal, že právnej ochrany sa tak dostáva spotrebiteľovi automaticky zo zákona zo strany súdu. Pokiaľ sa v konaní okrem účastníkov nachádza aj intervenient (ktorý dokonca nie je spôsobilý právnu pomoc poskytnúť sám a musí využiť služby advokáta), jeho hodnota v konaní je bezvýznamná. Intervenient žiadnym spôsobom nie je schopný ovplyvniť priebeh konania alebo zabezpečiť iný výsledok, ku ktorému by dospel sám súd. Jeho prítomnosť v konaní je nepochybne motivovaná len prospechom v podobe trov konania na úkor účastníkov konania. Tieto úkony sú jednoznačne nadbytočné a teda neúčelné a nie je ich možné priznať. V tejto súvislosti taktiež odvolateľ poznamenal, že má vedomosť o tom, že Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky podporuje činnosť spotrebiteľských združení aj prostredníctvom dotácií na zastupovanie spotrebiteľov v konaniach pred súdom. Prijatím dotácie zo štátneho rozpočtu a priznaním náhrad trov konania by bola dvakrát hradená účasť vedľajšieho účastníka v konaní. Súdy majú vždy povinnosť dôkladne preskúmať účelnosť trov právneho zastúpenia intervenienta. V tejto súvislosti na podporu svojho argumentu odvolateľ poukázal na viaceré rozhodnutia

všeobecných súdov. Taktiež uviedol, že právo na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi vznikne, ale len v tom prípade, ak vznikla účastníkovi konania, ktorého vedľajší účastník v konaní podporuje a to len v tomto rozsahu vedľajší účastník má právo na náhradu trov konania. Vzhľadom na všetky doposiaľ uvedené skutočnosti a citované rozhodnutia súdov je potom odvolateľ toho názoru, že súd v napadnutom rozsudku vec nesprávne právne posúdil, nakoľko je zrejmé, že úkony právneho zastúpenia intervenient neboli v konaní vynaložené účelne a taktiež neboli nevyhnutné na bránenie práva slabšej strany, ktorou je žalovaný. Uvedené jasne dôvodí nepriznanie trov právneho zastúpenia intervenientovi, ktorý v konaní vystupuje na strane žalovaného. Vzhľadom na uvedené potom žalobca navrhuje, aby odvolací súd jeho odvolaniu vyhovel a zrušil napadnuté rozhodnutie v časti trov priznaných vedľajšiemu účastníkovi, respektíve intervenientovi. Pre prípad úspechu si vyčísil a uplatnil trovy odvolacieho konania.

3. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrilo Združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA so sídlom v Košiciach, ktorý sa označil za osobitný subjekt v zmysle ustanovenia § 95 Civilného sporového poriadku a ktorý mal do 30. 6. 2016 procesné postavenie vedľajšieho účastníka na strane žalovaného. Namietal, že s účinnosťou od 15. 10. 2008 vtedajší O.s.p. zaviedol novú skupinu subjektov, ktoré vystupovali ako vedľajší účastník v konaní. Pri tejto skupine išlo o iné posudzovanie kritérií na vedľajšie účastníctvo, ako pri prvej skupine vedľajšieho účastníctva, pri ktorej muselo ísť o hmotnoprávny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku konania. V druhej skupine legitímáciu na vstup vedľajšieho účastníka do konania dával samotný zákon, v tomto prípade zákon číslo 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. S účinnosťou Civilného sporového poriadku, teda od 1. 7. 2016, je podľa názoru združenia na ochranu spotrebiteľov, na postavenie dovtedajšieho vedľajšieho účastníka v pozícii právnickej osoby, ktorej predmetom je ochrana práv podľa osobitého predpisu, nutné aplikovať ustanovenie § 95 Civilného sporového poriadku, kde je tento označený ako osobitný subjekt a nie ako intervenient podľa ustanovenia § 81 tak, ako je označovaný žalobcom v podanom odvolaní. V tejto súvislosti združenie poukázalo na ustanovenie § 470 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Osobitný subjekt podal vo veci ešte ako vedľajší účastník vyjadrenie zo dňa 26. 08. 2014. Zo strany vedľajšieho účastníka, ktorého od 1. 7. 2014 označuje Civilný sporový poriadok v zmysle ustanovenia § 95 ako osobitný subjekt, boli splnené všetky zákonné náležitosti v čase jeho vstupu do konania. Z elektronických podaní vedľajšieho účastníka (osobitného subjektu) na strane žalovaného zo dňa 26. 08. 2014 vyplýva, že po oznámení vstupu do konania a oboznámení sa s predmetom konania vstupuje do konania z dôvodu žalobcom uplatnenej zmluvnej pokuty vo výške 418,90 eur, ktorú považuje za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve a žiadal žalobu v tejto časti zamietnuť. Poukázal na konkrétne právne dôvody svojej argumentácie, pričom zároveň z dôvodu právnej istoty vzniesol vedľajší účastník aj námietku premlčania, pre prípad, že by žalobca požadoval priznanie žalovanej sumy 418,90 eur titulom náhrady škody. Za uvedené podanie si vedľajší účastník uplatnil a vyčísil trovy konania vo výške 75,84 eur. Taktiež ako vedľajší účastník na strane žalovaného podal zároveň vo veci dňa 28.04.2015 vyjadrenie k odvolaniu žalobcu voči uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 27. 3. 2015 č.k. 12C/211/2014 o pripustení vedľajšieho účastníka do konania a vyúčtoval si za tento úkon trovy právneho zastúpenia vo výške 43,25 eur. Vedľajšiemu účastníkovi tak v konaní vznikli celkovo trovy vo výške 75,84 eur a 23,33 eur, spolu v sume 99,17 eur, pričom mu boli prvostupňovým súdom priznané trovy vo výške 84,84 %, čo predstavuje 84,14 eur. Žalobca podaním zo dňa 11. 10. 2016 zbral žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 418,90 eur s príslušenstvom späť, čím zaviniel zastavenie konania v tejto časti, pričom návrh v tejto časti evidentne nebol podaný dôvodne. V tejto súvislosti občianske združenie poukázalo na aktuálnu judikatúru súdov Slovenskej republiky, ktorými bola zmluvná pokuta zo strany právneho predchodcu žalobcu určená ako neprijateľná podmienka v spotrebiteľskej zmluve, pričom žalobca svojim postupom koná v rozpore s ustanovením § 53a Občianskeho zákonníka, keďže sa na základe uvedeného mal povinnosť používať predmetnej zmluvnej podmienky zdržať. Čo sa týka právnej hodnoty vstupu vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, občianske združenie poukazuje na skutočnosť, že má vedomosť o viacerých sporoch, kde súdy neprihliadali na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, keď svojimi rozhodnutiami zaviazali žalovaných plniť v celom rozsahu aj napriek tomu, že časť, respektíve celý žalobný nárok sa opiera o neprijateľné zmluvné podmienky. Občianske združenie sa preto domnieva, že stúpa význam a úloha subjektov vystupujúcich na ochranu žalovaného spotrebiteľa, ktorých činnosťou a procesnou aktivitou dochádza k naplneniu zákonodarcom sledovaného cieľa právnej úpravy v oblasti spotrebiteľských zmlúv a ochrany spotrebiteľa. Občianske združenie taktiež poukázalo na prax žalobcu, ktorý dlhodobo a opakovane uplatňuje voči spotrebiteľom nároky z neprijateľných podmienok zo spotrebiteľských zmlúv, respektíve premlčané pohľadávky, ktoré na neho boli postúpené jeho právnym predchodcom. Občianske združenie

taktiež poznamenalo, že konateľom spoločnosti BL Telecom collection s.r.o., teda žalobcov, je W.. M.D., pričom sídlo advokátskej kancelárie SOUKENÍK-ŠTRPKA s.r.o. je zhodné so sídlom žalobcu a žalobca podáva formulárové hromadné žaloby na vymáhanie nárokov z neprijateľných zmluvných podmienok. Osobitný subjekt - združenie na ochranu spotrebiteľov (v zmysle ustanovenia § 95 Civilného sporového poriadku) svojou činnosťou naplňať ciele politiky Európskej únie v oblasti ochrany práv spotrebiteľov, ako aj vnútroštátnu právnu úpravu o ochrane spotrebiteľov. Na podporu svojich argumentov občianske združenie poukázalo na množstvo rozhodnutí všeobecných súdov. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto dovtedajší vedľajší účastník navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti, v ktorej žalobca odvolaním napadol rozhodnutie o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, potvrdil a zároveň uložil povinnosť žalobcovi nahradiť Združenia na ochranu spotrebiteľov OBRANA (ako osobitnému subjektu v zmysle ustanovenia § 95 Civilného sporového poriadku) trovy odvolacieho konania v sume 17,38 eur na účet splnomocneného právneho zástupcu tohto subjektu. V prípade, že by sa odvolací súd nestotožnil s právnou argumentáciou tohto subjektu, žiada, aby odvolací súd v súlade s ustanovením § 257 Civilného sporového poriadku trovy odvolacieho konania nepriznal a to so zreteľom na dôvody hodné osobitného zreteľa, spočívajúce v povahe uplatneného nároku, ako aj z dôvodov neúčelnosti trov právneho zastúpenia žalobcu.

4. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom výroku podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Odvolací súd sa v prvom rade vysporiadal v odvolacom konaní s procesným postavením subjektu Združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA, so sídlom 040 01 Košice, Park Angelinum 2, IČO: 42 326 923, ktoré do 30. 06. 2016 vystupovalo v konaní v procesnom postavení vedľajšieho účastníka na strane žalovanej podľa právnej úpravy platnej a účinnej do 30. 06. 2016. Žalobca označuje tento subjekt vzhľadom na účinnosť už novej procesnej normy od 01.07.2016 ako intervenienta podľa § 81 Civilného sporového poriadku, samotný dovtedajší vedľajší účastník svoje procesné postavenie označuje v odvolacom konaní ako tzv. osobitný subjekt s poukazom na ustanovenie § 95 Civilného sporového poriadku. Ani jedno toto postavenie však podľa názoru odvolacieho súdu dovtedajších vedľajších účastníkom ex lege neprináleží. Nová právna úprava zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku procesný inštitút vedľajšieho účastníka neupravuje. Nakoľko intertemporálne ustanovenia Civilného sporového poriadku neobsahujú prechodné ustanovenie, podľa ktorého by zostalo zachované procesné postavenie dovtedajších vedľajších účastníkov konania, ktorí vstúpili do konaní podľa ustanovenia § 93 ods. 1 a 2 O.s.p., je nutné prijať záver, že ich procesné účastníctvo aj v doposiaľ neskončených konaniach ex lege zaniklo. Ani inštitút osobitného subjektu konania, ktorý upravuje súčasné ustanovenie § 95 Civilného sporového poriadku svojím obsahom a účelom nezodpovedá právnej úprave inštitútu vedľajšieho účastníka podľa ustanovenia § 93 ods. 2 O.s.p. a preto ani s poukazom na ustanovenie § 470 ods. 2 CSP nemožno vyvodiť, že procesné účastníctvo dovtedajších vedľajších účastníkov, ktorí vstúpili do konaní podľa ustanovenia § 93 ods. 1 a 2 O.s.p. v právoplatne neskončených konaniach trvá, pokiaľ nová procesná úprava už tento procesný inštitút nepozná a súčasne ani v prechodných ustanoveniach im zachovanie pôvodného procesného postavenia nepriznáva.

6. Vychádzajúc z dikcie terajšej právnej úpravy Civilného sporového poriadku je bývalému inštitútu vedľajšieho účastníka najbližší procesný inštitút „intervenienta“ upravený v ustanoveniach § 81 až 85 Civilného sporového poriadku, predpokladom ktorého účasti v spore je však nevyhnutne právny záujem na výsledku konania a „osobitný subjekt“ upravený v ustanovení § 95 Civilného sporového poriadku, ktorým môže byť orgán verejnej moci, alebo právnickú osobu, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, ktorých môže súd aj bez návrhu do konania pribrať na ochranu práv strany, avšak predpokladom ktorého účasti v spore je výslovný súhlas strany, na ochranu ktorej má vystupovať.

7. Podľa ustanovenia § 95 ods. 1 Civilného sporového poriadku na ochranu práv strany môže súd aj bez návrhu do konania pribrať orgán verejnej moci, v pôsobnosti ktorého je ochrana základných ľudských práv a slobôd, alebo právnickú osobu, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, ak s tým strana, na ochranu práv ktorej má vystupovať, súhlasí.

8. Hoci ani dovtedajší vedľajší účastníci na strane žalovanej, ani samotná žalovaná nepodali osobitný návrh na ich pripustenie do odvolacieho konania podľa ustanovenia § 95 CSP v procesnom postavení osobitného subjektu (dovtedajší vedľajší účastník zaslal v štádiu odvolacieho konania len svoje písomné stanovisko k procesnej kontinuite spotrebiteľských združení, obsiahnuté vo vyjadrení sa k odvolaniu žalobcu), no odvolací súd, dôsledne rešpektujúc v súčasnosti platnú právnu úpravu obsiahnutú v ustanovení § 95 ods. 1 CSP, umožňujúcu súdu aj bez návrhu pribrať do konania právnickú osobu, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, si prejudiciálne vyhodnotil, že na pribratie dovtedajšieho vedľajšieho účastníka do konania neboli v danom prípade naplnené zákonné podmienky a predpoklady, a to najmä s poukazom na predmet a odvolaním vymienený rozsah odvolacieho konania, ktorým je len výrok rozsudku súdu prvej inštancie o náhrade trov konania dovtedajšieho vedľajšieho účastníka. Odvolací súd zdôrazňuje, že podľa ustanovenia § 95 ods. 1 CSP je na zvážení súdu, či je potrebná účasť takéhoto subjektu v konaní (vychádzajúc striktne z dikcie ustanovenia § 95 ods. 1 CSP „môže súd aj bez návrhu do konania pribrať“). Pokiaľ však už rozsudok súdu prvej inštancie je už v štádiu odvolacieho konania právoplatný v merite veci a predmetom odvolacieho konania sú už len trovy konania, nie je dôvod a ani účelné priberať do konania tzv. osobitný subjekt, pretože jeho účasť nie je potrebná z hľadiska sledovania ochrany práv strany - spotrebiteľky. Odvolaním bol napadnutý výrok rozsudku, ktorý sa práv ani povinností spotrebiteľky nedotýka. Na ochranu práv strany - žalovanej preto nie je potrebné, ani hospodárne a účelné - z uvedených dôvodov pribrať žiadny subjekt, ktorý by vystupoval v konaní ako osobitný subjekt podľa ustanovenia § 95 CSP.

9. Odvolací súd sa následne zamerl na preskúmania rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu podaného odvolania (§ 379 a 380 CSP).

10. Napriek tomu, že dovtedajší vedľajší účastníci už v čase rozhodovania odvolacieho súdu nemal procesné postavenie vedľajšieho účastníka a ako bolo horeuvedené, ani žiadnej strany sporu, za účelom nutnosti rešpektovania legitímnych očakávaní dovtedajších účastníkov konania a v záujme zachovania právnej istoty odvolací súd pokiaľ rozhodoval o odvolaní smerujúcom voči výroku súdu prvej inštancie priamo sa dotýkajúceho práv dovtedajšieho vedľajšieho účastníka, prihliadol aj na jeho procesné vyjadrenie k odvolaniu žalobcu.

11. Podľa ustanovenia § 255 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

12. Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva (§ 251 CSP).

13. Súd meritórne vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 12C/211/2014-79 zo dňa 19. 10. 2016 a žalobe po čiastočnom späťvzatí nároku sčasti vyhovel, pričom v odôvodnení rozsudku konštatoval prevažný procesný úspech žalovanej v rozsahu 92,42 % a čiastočný neúspech žalovanej v rozsahu 7,58 %, pričom následným pomerným rozdelením trov konania potom by žalovanej vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 84,84 %. Žalovanej trovy konania nevznikli. Rozsudok súdu vo veci samej už nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods. 3 CSP). Procesne úspešným účastníkom/stranou sporu tak je jednoznačne žalovaná a dovtedajší vedľajší účastník na jej strane, ktorým v zmysle zásady obsiahnutej v ustanovení § 255 ods. 2 CSP prináležalo právo na náhradu trov konania za predpokladu vyplývajúceho z ustanovenia § 251 CSP.

14. Ohľadom úvahy súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania však je nevyhnutné dôsledne skúmať účelnosť vynaloženia a dôvodnosť uplatnenia trov, ktorých náhrada sa má priznať a vždy v každej veci vychádzať z konkrétnych okolností daného konania. Nie všetky trovy konania aj procesne úspešnej strany sporu možno mať za účelne vynaložené na bránenie či uplatňovanie práva.

15. V konkrétnom prípade Združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA, so sídlom 040 01 Košice, Park Angelinum 2, IČO : 42 326 923, ohlásilo svoj vstup do konania na strane žalovanej procesným podaním zo dňa 26.08.2014, s ohľadom na predmet konania - spor vyplývajúci zo spotrebiteľského vzťahu a vzhľadom na postavenie žalovanej, ako spotrebiteľky. Súd mal z vlastnej rozhodovacej činnosti preukázané, že ide o právnickú osobu založenú za účelom ochrany spotrebiteľov podľa zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom jeho vstup do konania umožňovalo ustanovenie § 93 ods. 2

O.s.p. v znení účinnom ku dňu ohlásenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Procesným podaním zo dňa 26.08.2014 sa vedľajší účastník aj vyjadril k meritu veci a vzniesol konkrétne výhrady voči uplatnenému nároku žalobcu ohľadom nezákonnosti nároku na zmluvnú pokutu vo výške 418,90 eur a taktiež vzniesol aj námietku premlčania, najmä poukázal na to, že zmluvnú pokutu obsiahnutú v Zmluve o pripojení je nutné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve a poukázal na to, že viaceré sudy ju už vo svojich právoplatných rozsudkoch vyhlásil za neprijateľnú a tak mal dodávateľ s poukazom na ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka povinnosť zdržať sa ďalšieho používania tejto podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Na takúto obranu reagoval žalobca čiastočným späťvzatím žaloby datovaným dňa 11.10.2016 práve v rozsahu uplatnenej zmluvnej pokuty vo výške 418,90 eur s príslušenstvom. Súd prvej inštancie v dôsledku dispozičného úkonu žalobcu konanie čiastočne zastavil čo do zaplatenia sumy 418,90 eur s príslušenstvom.

16. Súd vo veci meritórne rozhodol len o nároku na zaplatenie sumy 34,37 eur za poskytnuté telekomunikačné služby právneho predchodcu žalobcu, pričom procesný úkon späťvzatia žaloby práve v rozsahu, v akom jeho nezákonnosť namietal vtedajší vedľajší účastník, nasledoval celkom zjavne ako procesná reakcia žalobcu na možný procesný neúspech ohľadom tejto časti pôvodne uplatneného nároku (ohľadom zmluvných pokút), a táto skutočnosť je potom zásadná aj z hľadiska rozhodovania súdu o náhrade trov konania. Procesný úspech žalovanej v konaní bol v priamej príčinnej súvislosti s aktivitou dovtedajšieho vedľajšieho účastníka, ktorý na podporu jej záujmov produkoval konkrétne argumenty spochybňujúce zákonnosť časti uplatneného nároku žalobcu voči spotrebiteľovi, tieto argumenty vyplývali priamo z dôsledného rešpektovania spotrebiteľského práva a preto je zrejme, že pôsobenie tohto vedľajšieho účastníka v danom konaní bolo v danom čase účelné a efektívne. Jeho procesné úkony mali zásadný vplyv na ďalší priebeh konania a na výsledok konania, teda prevažný procesný úspech žalovanej a preto dovtedajšiemu vedľajšiemu účastníkovi prináležalo v zmysle dovtedajšej právnej úpravy právo na náhradu trov konania, spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia.

17. Žalobca argumentuje, že zo samotnej podstaty, predmetu činnosti a účelu, za ktorým bolo občianske združenie na ochranu práv spotrebiteľa založené (spotrebiteľského združenia) by malo vyplývať, že je (malo by byť) spôsobilé poskytovať kvalifikovanú právnu pomoc špecifickému subjektu zmluvného vzťahu na ochranu a hájenie práv ktorého bolo založené (spotrebiteľa), pretože ide o oblasť, v ktorej by sa malo združenie vyznať a niet preto dôvodu dať sa zastupovať advokátom. Tento záver nie je udržateľný a je v priamom rozpore nielen s čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, s ustanoveniami v danom čase platnej a účinnej procesnej normy - ustanoveniami § 18, § 24, § 25 ods. 1 O.s.p., § 93 ods. 4 O.s.p. v znení platnom v čase vstupu občianskeho združenia zastúpeného advokátom do konania, (ktorým zodpovedá aj súčasná právna úprava v čl. 6 a § 89 Civilného sporového poriadku), no aj s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, ale aj v rozpore so základnými a nosnými zásadami súdneho konania - práva každého na účinnú súdnu ochranu a zásadu rovnosti účastníkov konania/strán sporu. Pokiaľ určité právo je priznané „každému“, respektíve v užšom ponímaní „každému účastníkovi konania/strane sporu“, prináleží takémuto subjektu bez ohľadu na jeho právny status fyzickej či právnickej osoby, a v prípade právnickej osoby bez ohľadu na predmet jej činnosti a účel založenia. V občianskom súdnom konaní mali strany sporu rovnaké postavenie (§ 18 O.s.p., ktorému zodpovedá súčasný čl. 6 CSP) a v konaní mal vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania (§ 19 ods. 4 O.s.p.). Prípadné obmedzenia určitého práva by muselo vyplývať len zo zákona a z platnej právnej úpravy a výlučne v ich intenciách. Zo žiadneho ustanovenia vtedajšej právnej úpravy Občianskeho súdneho poriadku nevyplývalo, že by vedľajší účastník nemal právo dať sa v konaní pred súdom zastúpiť advokátom. V súlade s ustanovením § 137 O.s.p. v znení platnom a účinnom v danom čase boli trovy konania, okrem iného, aj trovy právneho zastúpenia, ak je zástupcom advokát.

18. Z uvedeného dôvodu potom súd prvej inštancie správne a v čase vyhlásenia rozsudku v súlade s ustanovením § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku., po konštatovaní prevažného procesného úspechu žalovanej v rozsahu 84,84 %, uložil žalobcovi povinnosť nahradiť trovy procesne úspešnej protistrany, ktorou bola tak žalovaná, ako aj do 30.06.2016 dovtedajší vedľajší účastník na strane žalovanej, a to v pomernej časti 84,84 % (92,42 % procesný úspech žalovanej proti 7,58 % procesnému úspechu žalobcu).

19. Odvolací súd preto rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti o trovách prvoinštančného konania do 30.06.2016 dovtedajšieho vedľajšieho účastníka na strane žalovanej podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

20. Vo zvyšnej, odvolaní nenapadnutej časti, zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

21. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán v konaní (§ 255 CSP) a vyslovil, že Združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA, so sídlom 040 01 Košice, Park Angelinum 2, IČO : 42 326 923, nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

22. Združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA, so sídlom 040 01 Košice, Park Angelinum 2, IČO : 42 326 923, vystupovalo v konaní v procesnom postavení ako vedľajší účastník na strane žalovanej podľa právnej úpravy platnej a účinnej do 30. 06. 2016. Nová právna úprava zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku už procesný inštitút vedľajšieho účastníka neupravuje a odvolací súd v bodoch 5. až 8. odôvodnenia tohto uznesenia konštatoval, že intertemporálne ustanovenia Civilného sporového poriadku neobsahujú prechodné ustanovenie, podľa ktorého by zostalo zachované procesné postavenie dovtedajších vedľajších účastníkov konania, ktorí vstúpili do konaní podľa ustanovenia § 93 ods. 1 a 2 O.s.p. a je nutné prijať záver, že ich procesné účastníctvo aj v doposiaľ neskončených konaniach ex lege zaniklo. Keďže tak v odvolacom konaní je procesne úspešný subjekt, ktorý však nie je stranou sporu, pričom súd je oprávnený priznať náhradu trov konania výlučne len strane sporu (vychádzajúc a poukazujúc na dikciu zákonného ustanovenia § 255 CSP), no procesné účastníctvo subjektu Združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA, so sídlom 040 01 Košice, Park Angelinum 2, IČO : 42 326 923 s účinnosťou od 01.07.2016 v sporovom konaní zaniklo, nemožno mu priznať trovy odvolacieho konania.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).